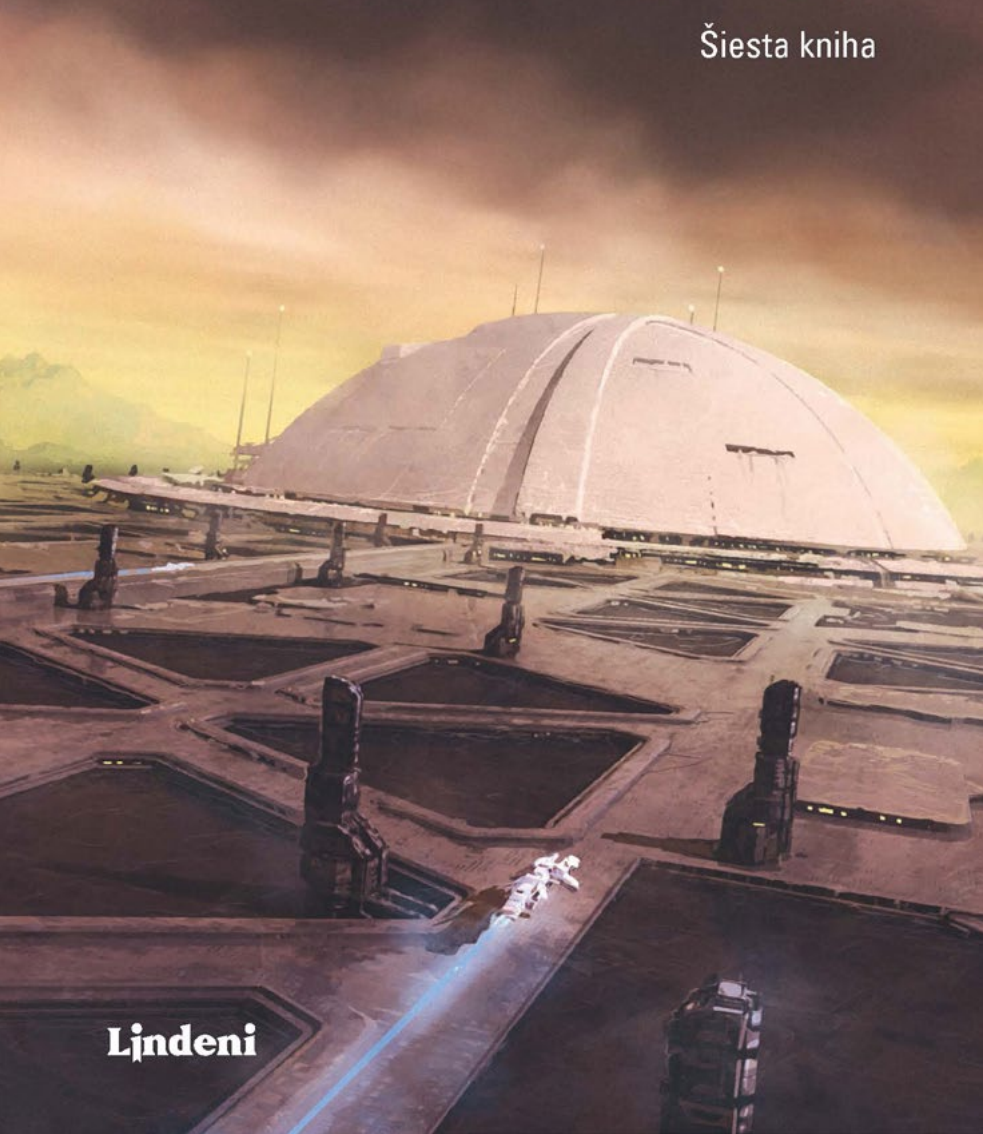

Isaac Asimov

PREDCHRA

K NADÁCI

Šiesta kniha

Ljndeni

Predohra k nadácii

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Isaac Asimov

Predohra k nadácii – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

PREDCHRA
K NADÁCI

Isaac Asimov

**PREDCHRA
K NADÁČII**

Z angličtiny preložil Patrick Frank

Ljndeni

Isaac Asimov: *Prelude to Foundation*
Copyright © 1988 by Nightfall, Inc.
Illustration de couverture © Alain Brion, 2023
Translation © Patrick Frank, 2023
Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2023

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN tištěné verze 978-80-566-3653-4
ISBN e-knihy 978-80-566-3748-7 (1. zveřejnění, 2023) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-566-3749-4 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-566-3747-0 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

Jennifer „Zelenej ceruzke“ Brehlovej,
najlepšej a najpracovitejšej redaktorke
na celom svete.

OBSAH

1.	Matematik	11
2.	Útek	39
3.	Univerzita	63
4.	Knižnica	83
5.	Strecha	109
6.	Záchrana	137
7.	Mykogén	159
8.	Slnkomoc	183
9.	Mikrofarma	209
10.	Kniha	233
11.	Sakratórium	257
12.	Orlie hniezdo	287
13.	Výmenník	315
14.	Billibotton	347
15.	Prestrojenie	373
16.	Policajti	395
17.	Wye	419
18.	Prevrat	445
19.	Dors	469

CLEON I. [...] posledný imperátor Antunovskej dynastie. Narodil sa v roku 11 988 galaktickej éry, rovnako ako Hari Seldon. (Predpokladá sa, že neraz spochybňovaný dátum Seldonovho narodenia upravili tak, aby bol rovnaký ako u Cleona, s ktorým sa krátko po príchode na Trantor mal aj osobne stretnúť.)

Na imperiálny trón zasadol v roku 12 010 ako dvadsaťdvaročný a jeho vláda predstavuje nečakane pokojné obdobie uprostred turbulentných čias. Nepochybne sa o to zaslúžili aj schopnosti najvyššieho imperiálneho radcu Eta Demerzela, ktorý svoje pôsobenie pred verejnosťou tajil tak kvalitne, že sa o ňom takmer nič nevie.

Samotný Cleon [...]

GALAKTICKÁ ENCYKLOPÉDIA *

* Všetky citácie z Galaktickej encyklopédie sú reprodukované zo 116. vydania z roku 1020 n. l. Použité s dovoľením Galaktickej tlačovej služby, Terminus.

I

MATEMATIK

I

Cleon potlačil zívnutie a opýtal sa: „Demerzel, nepočul si náhodou o človeku menom Hari Seldon?“

Bol imperátorom vyše desať rokov a niekedy sa mu pri výkone štátnických povinností darilo vyzerat takmer vznešene. Zvládol to napríklad na holograme, ktorý stál vo výklenku za ním. Bol umiestnený tak, aby jednoznačne dominoval ostatným vyobrazeniam jeho predkov.

Ten hologram však nebol celkom verný, lebo aj keď mal rovnako svetlohnedé vlasy na ňom aj v realite, na holograme boli trochu hustejšie. V skutočnosti mal trocha nesúmernú tvár s ľavým koncom hornej pery posunutým vyššie ako pravý, čo sa na holograme z akéhosi dôvodu neodrazilo. Keby sa k nemu postavil, bol by o celé dva centimetre nižší ako zobrazená postava s výškou 1,83 metra. Nižší a možno aj zavalitejší.

Samozrejme, hologram predstavoval oficiálny portrét z korunovácie, keď bol predsa len o čosi mladší. Aj dnes vyzeral celkom mlado a príťažlivo, a keď ho nezamestnávali prísne štátnické povinnosti, vedel mať dobrosrdečnú tvár.

Demerzel nahodil úctivý tón, ktorý si tak dlho kultivoval, a opáčil: „Hari Seldon? To meno mi nič nehovorí, vaša výsosť. Mal by som o ňom vedieť?“

„Včera ho spomínal minister vied a náuk. Mysleli sme si, že ho poznáš.“

Demerzel sa zamračil, no len veľmi mierne, lebo v prítomnosti imperátora sa nik príliš nemračil. „Vaša výsosť, minister vied a náuk ho v prvom a základnom rade mal spomenúť predomnou ako vrchným radcom. Ak vašu výsosť budú zo všetkých strán zasypávať...“

Cleon zdvihol ruku a Demerzel stíchol uprostred vety. „No tak, Demerzel! Človek nemôže večne trvať len na formalitách. Včera sme sa na večernej recepcii stretli s ministrom. Venovali sme mu pár slov a on na nás vybafol práve toto. Nemohli sme ho len tak zahriaknuť a vlastne nás to aj teší, lebo nás to zaujalo.“

„Akým spôsobom, vaša výsosť?“

„Vieš, nežijeme v časoch, keď by sa všetci išli potriať za vedami, ako je matematika. Táto móda už z nejakého dôvodu pominula. Možno sa už všetko potrebné objavilo, čo povieš? Na druhej strane sa však zdá, že aj dnes by sa mohli stať zaujímavé veci. Aspoň to, čo sme včera počuli, znelo zaujímavo.“

„Od ministra vied a náuk, vaša výsosť?“

„Áno. Vavel, že tento Hari Seldon vystúpil na matematickom sympóziu tu na Trantore – z nejakého dôvodu sa koná každých desať rokov – s tvrdením, že dokázal možnosť matematického predpovedania budúcnosti.“

Demerzel si dovoľil náznak úsmevu. „Buď sa minister vied a náuk mýli – koniec koncov, nepatrí medzi najbystrejších –, alebo je pomýlený ten matematik. Predpovedanie budúcnosti nie je nič iné len detinská predstava o čaroch a kúzloch.“

„Naozaj, Demerzel? Ludia v také veci niekedy veria.“

„Ludia niekedy veria v kadečo, vaša výsosť.“

„Ale veria aj v toto. Preto je jedno, či bude daná predpoveď presná, alebo nie. Ak nám ten matematik predpovie dlhú a šťastnú vládu, čas prosperity a mieru pre celé Impérium... No nebolo by to výborné?“

„Rozhodne by sa to dobre počúvalo, vaša výsosť, ale načo by to bolo dobré?“

„Nuž, keď tomu ľudia uveria, zariadia sa podľa toho. Mnoho proroctiev sa naplnilo len preto, lebo im ľudia uverili. Veď sa im aj hovorí ‚sebanaplňujúce proroctvá‘. Keď nad tým teraz premýšľame... Nemáme to vysvetlenie práve od teba?“

„Asi áno, vaša výsosť,“ prisvedčil Demerzel. Neprestajne ho pritom sledoval, akoby sa snažil odhadnúť, k akým záverom vie dôjsť aj bez cudzej pomoci. „Keby to však bola pravda, dané pro-roctvo by mohol vyriešiť ktokoľvek.“

„Ale nie všetkým by aj rovnako verili, Demerzel. Matematik by svoje závery mohol podložiť matematickými vzorcami a terminológiou, takže by mu nik nerozumel a všetci by mu verili.“

Demerzel vyhlásil: „Ako vždy, aj teraz sú vaše slová dokonale správne, vaša výsosť. Žijeme v neľahkých časoch, keď by sa zišlo upokojiť populáciu niečím, čo si nevyžaduje ani peniaze, ani vojenské úsilie – ktoré v nedávnej minulosti narobilo viac škody ako úžitku.“

„Presne tak, Demerzel,“ súhlasil nadšene imperátor. „Tak nám toho Hariho Seldona prived'. Tvrdíš, že máš natiahnuté nitky do všetkých kútov nášho turbulentného sveta, tak nám doved toho matematika. Chceme ho vidieť.“

„Vaše želanie mi je rozkazom, výsosť,“ prikývol Demerzel, ktorý už mal Seldona bezpečne pod kontrolou. V duchu k tomu dodal, že musí pochváliť ministra vied a náuk za dobrú prácu.

2

Hari Seldon nebol ktovieako pôsobivý. Rovnako ako imperátor Cleon, aj on mal tridsaťdva rokov, meral však len 1,73 metra. Mohol sa pýšiť akurát tak hladkou a veselou tvá-

rou, tmavohnedými vlasmi, ktoré miestami vyzerali až takmer čierne, a oblečením, z ktorého priam sršal provinčný nádych.

Pre tých, ktorí ho neskôr poznali ako mýtického poloboha, by bolo takmer svätokrádežné, že nemá biele vlasy, starú vráskavú tvár a nenápadný úsmev, z ktorého vyžaruje hlboká múdrosť – a že nesedí na invalidnom vozíku. Aj neskôr, v oveľa pokročilejšom veku, si však uchoval optimistickú povahu. To sa musí uznať.

Teraz, vo veku tridsaťdva rokov, mal v očiach mimoriadne optimistický výraz, lebo mohol predstaviť svoje pojednanie na Deceniálnom sympóziu a dokonca ním aj vzbudil záujem. Starý Osterfith mu kývol hlavou a povedal: „Originálne, mladý muž. Veľmi originálne.“ Od človeka jeho rangu to bolo uspokojivé. Veľmi uspokojivé.

Teraz však došlo k novému nečakanému vývoju a on si nebol istý, či má cítiť ešte väčšie uspokojenie a optimizmus alebo naopak.

Uprene hľadel na mladíka v uniforme s hviezdnu loďou a so slnkom na ľavom rukáve.

„Poručík Alban Wellis,“ predstavil sa dôstojník imperiálnej gardy a ukázal mu služobný preukaz. „Nasledujte ma, prosím.“

Samozrejme, bol aj ozbrojený a vonku na chodbe stáli dvaja ďalší. Seldon vedel, že napriek jeho opatrnej zdvorilosti nemá na výber, to mu však nebránilo žiadať ďalšie informácie. „Za imperátorom?“ opýtal sa.

„Mám vás odprevadiť do paláca, pane,“ odvetil Wellis. „Nižaké ďalšie pokyny som nedostal.“

„Ale prečo?“

„To mi nevysvetľovali, pane. Dali mi len prísny rozkaz dostať vás do paláca – akýmkoľvek spôsobom.“

„To mi znie, akoby ste ma zatýkali. Nespravil som nič, za čo by ste mohli!“

„Radšej povedzme, že ste dostali čestný sprievod – ak nás už nebudete ďalej zdržiavať.“

Už ich nezdržiaval. Pevne stisol pery, aby predišiel ďalším otázkam, kývol hlavou a vykročil. Aj keby ho viedli na stretnutie s imperátorom, kde dostane oficiálnu pochvalu, nijako výrazne ho to netešilo. Bol za Impérium v tom zmysle, že súhlasil s mierom a jednotou celého ľudstva, nebol však za tohto konkrétneho vládcu.

Poručík šiel pred ním a zvyšní dvaja za ním. Seldon sa cestou usmieval na ľudí a snažil sa tváriť, akoby ho nič netrápilo. Pred hotelom nastúpili do služobného vozidla. (Hari prebehol rukou po čalúnení a musel uznať, že ešte nikdy nevidel nič tak dokonale prepracované.)

Nachádzali sa v jednej z najbohatších sekcií Trantoru. Kupola tam bola taká vysoká, že ste mali pocit otvoreného priestoru, a človek – dokonca aj Hari Seldon, ktorý sa narodil a vyrástol na otvorenom svete – by odprisahal, že ho zalieva slnečný svit. Aj keď ste nevideli žiadne slnko ani tieň, vzduch tam bol voňavo žiarivý.

Potom sa to zmenilo. Kupola zmizla a nahradili ju oveľa tesnejšie steny, lebo sa presúvali po uzavretej ceste. V pravidelných intervaloch sa na nej objavovali symboly hviezdnej lode a slnka, čo (podľa Seldona) znamenalo, že je vyhradená pre služobné vozidlá.

Pred nimi sa otvorili dvere, a len čo cez ne rýchlo prefrčali, hneď sa zase zavreli. Ocitli sa na otvorenom priestranstve – skutočne otvorenom, nie iba simulovanom. Boli na

začiatku stopäťdesiatich štvorcových kilometrov jediného miesta pod holým nebom na celom Trantore – toho, na ktorom stojí imperiálny palác. Seldon by sa tam veľmi rád poprechádzal – nie kvôli palácu, ale preto, že tam je aj imperiálna univerzita, a čo je zo všetkého najdôležitejšie, aj galaktická knižnica.

Zároveň to však znamenalo, že prešli z riadeného prostredia v uzavretom planetárnom meste do otvorených parkov a lesov, kde bolo slnko schované pod príkrovom mrakov a pod košeľu prenikal nepríjemne studený vietor. Hari stisol kontakt na zavretie okna.

Vonku bol pochmúrny deň.

3

Seldon si vôbec nebol istý, či sa stretne priamo s imperátorom. Zrejme to bude len nejaký štátny úradník, nejaký imperiálny sluha štvrtého alebo piateho rangu, ktorý o sebe pyšne vyhlasuje, že hovorí v imperátorovom mene.

Koľko ľudí sa kedy stretlo s imperátorom? Priamo s ním, nielen s jeho hologramom? Koľko ich videlo skutočného, hmotného imperátora, ktorý nikdy neopúšťa imperiálne pozemky, po ktorých sa teraz rúti aj on sám?

Ich počet musel byť zanedbateľne malý. Dvadsaťpäť miliónov svetov, každý s miliardou alebo aj viac obyvateľmi – a koľko z tých kvadriliónov mohli kedy uzrieť živého imperátora? Tisíc?

A záleží na tom vôbec? Imperátor je len symbol Impéria – tak ako hviezdna loď a slnko, no oveľa menej skutočný a rozšírený. To skôr jeho vojaci a úradníci, ktorými sa všetky svety priam hemžia! To oni reprezentujú Impérium ako ťažké bremeno na pleciach poddaných. Predstavujú ho oni, nie imperátor.

Preto keď ho uviedli do stredne veľkej, prepychovo zariadenej miestnosti s mladým mužom, ktorý sedel na kraji stola a hompálal nohou vo vzduchu, dosť ho zaskočilo, že by sa nejaký imperiálny úradník vedel správať tak nonšalantne. Sám sa znova a znova stretával len s úradníkmi – najmä s tými v imperiálnej službe –, kto-

rí sa tvárili, akoby práve na ich pleciach ležala váha celej galaxie. Čím nižšie mali postavenie, tým vážnejšie a hrozivejšie sa tvárili.

Toto by potom mohol byť úradník, ktorý je tak vysoko a slnko moci mu svieti tak jasne, že ho nepotrebuje zastierať mračnami temných výrazov.

Nebol si istý, nakoľko to naňho malo zapôsobiť, ale vravel si, že bude lepšie pomlčať, kým sa neozve ten druhý.

Mladík povedal: „Ty si Hari Seldon, nemáme pravdu? Ten matematik.“

Hari na to zareagoval len strohým: „Áno, pane.“ A ďalej čakal.

Neznámy nad tým mávol rukou. „Správne by to malo byť, vaša výsosť, ale my aj tak neznášame oficiality. Nič iné tu nezažívame a lezie nám to na nervy. Sme tu sami, takže si môžeme užiť trocha neformálnosti. Sadni si, profesor.“

Asi v polovici jeho prejavu si Seldon uvedomil, že hovorí s Cleonom, prvým tohto mena, a až mu to vyrazilo dych. Keď sa mu lepšie prizrel, musel uznať istú podobnosť medzi ním a oficiálnym hologramom. Ten sa neustále objavoval v správach, no Cleon bol na ňom impozantnejší, vyšší, majestátnejší a totálne meravý.

No a teraz mal pred sebou originál, ktorý vyzeral celkom... tuctovo.

Radšej sa ani nepohol.

Imperátor sa trocha zamračil a s panovačnosťou, ktorá sa prejavuje, aj keď sa jej chce aspoň načas zbaviť, zavelil: „Povedali sme sadnúť! Tam, do toho kresla! Pohyb!“

Seldon ho bez dychu poslúchol. Nedokázal sa prinútiť ani k minimálnemu „Áno, vaša výsosť“.

Cleon sa usmial. „Hneď je to lepšie. Takto sa môžeme porozprávať ako dvaja normálni ľudia, ktorými vlastne aj sme, keď sa zbavíme oficialít. Čo povieš, hm?“

Seldon opatrne nadhodil: „Ak to vraví vaša imperiálna výsosť, tak je to rozhodne pravda.“

„Ale no tak! Načo toľká opatrnosť? Chceme sa s tebou rozprávať ako rovný s rovným. Rozhodli sme sa, že nám to vyhovuje, tak sa nám neprotiv!“

„Áno, vaša výsosť.“

„Stačí prosté ,áno‘, človeče! Vari sa nenájde spôsob, ako ťa k tomu primat?“

Cleon naňho vrhol pohľad, ktorý Harimu pripadal celkom živý a plný záujmu.

Nakoniec vyhlásil: „Nevyzeráš ako matematik.“

Až teraz sa Hari dokázal aj pousmiať. „Vlastne ani neviem, ako by mal taký matematik vyzerat', vaša impe...“

Cleon varovne zdvihol ruku a on včas uťal oficiálnu formulku.

„Asi by mal byť bielovlasý,“ povedal imperátor. „Možno aj bradatý. Rozhodne starý.“

„Ale aj matematici musia byť najprv mladí.“

„Lenže vtedy ešte nemajú reputáciu. Kým sa presadia natoľko, aby si ich galaxia všimla, sú presne takí, ako vravím.“

„Žiaľ, ja nijakú reputáciu nemám.“

„A pritom si prednášal na sympóziu, čo sa tu konalo.“

„Prednášali tam mnohí, niektorí ešte mladší ako ja. Len málo z nás upútalo záujem publika.“

„Tvoja prednáška zjavne upútala niektorých našich podriadených. Pokiaľ to chápeme správne, si presvedčený, že vieš predpovedať budúcnosť.“

Seldon zmeravel. Tejto dezinterpretácie sa už asi nikdy nezbaví. Možno tú svoju tézu vôbec nemal prezentovať.

Nahlas však povedal niečo iné: „V skutočnosti to nie je celkom tak. Dospel som k nepomerne obmedzenejším záverom. V mnohých systémoch za istých podmienok dochádza k istým chaotic-kým udalostiam. Z toho vyplýva, že zo žiadneho počiatočného

bohu nie je možné predpovedať výsledky. Platí to aj na jednoduchšie systémy, no čím sú zložitejšie, tým je v nich vyššia pravdepodobnosť chaotických dejov. Vždy sa predpokladalo, že niečo také komplikované, ako je ľudská spoločnosť, rýchlo prechádza do chaosu, a je teda nepredvídateľná. Ja som však preukázal, že pri jej štúdiu by sa mohol dať stanoviť počiatočný bod aj s predpokladmi nevyhnutnými na potlačenie chaosu. To by potom mohlo umožniť predpovedať budúcnosť – samozrejme, nie do detailov, ale len vo veľmi širokom zábere. Nie s istotou, ale s matematickou pravdepodobnosťou.“

Imperátor si ho pozorne vypočul a spýtal sa: „Ale neznamená to, že si ukázal, ako predpovedať budúcnosť?“

„Žiaľ, nie. Preukázal som len, že je to teoreticky možné. Ak by sme chceli dosiahnuť viac, museli by sme si vybrať správny počiatočný bod, vhodné predpoklady a vykonať príslušné výpočty v ohraničenom čase. Žiadny z mojich matematických argumentov nám nepovie, ako to urobiť. Aj keby sme to dokázali, stále by išlo len o odhad pravdepodobností. To nie je rovnaké ako predpovedať budúcnosť – je to len odhad toho, čo a ako sa môže stať. Každý úspešný politik, podnikateľ a vlastne každý človek, ktorý chce mať v niečom úspech, to musí robiť celkom intuitívne. Keby nedokázal do nemalej miery odhadovať budúcnosť, nedosiahol by v nej úspech.“

„A robia to bez matematiky.“

„Presne tak. Používajú na to intuíciu.“

„So správnou matematikou by však mal k pravdepodobnosti prístup úplne každý. Nebolo by treba vzácne osobnosti, ktoré ju vedia nahradiť svojou intuíciou.“

„Aj to je pravda, ale ja som dokázal len toľko, že matematická analýza je možná. Nie to, že by bola aj praktická.“

„Ako môže byť niečo možné, ale nepraktické?“

„Teoreticky je možné, aby som navštívil každý z galaktických svetov a stretol sa na ňom so všetkými obyvateľmi. To by však trvalo dlhšie, ako žijem, a aj keby som bol nesmrteľný, tak rýchlosť, akou sa rodia noví ľudia, by bola vyššia ako tá, s ktorou sa stretávame – nehovoriac už o tom, že veľké množstvá ľudí by zomreli, skôr ako by som sa k nim dostal.“

„A to platí aj pre tvoju matematiku budúcnosti?“

Seldon zaváhal, potom však pokračoval: „Nedá sa vylúčiť, že matematike by to trvalo pridlho, aj keby sme mali k dispozícii počítač s rozmermi celého vesmíru a rýchlosťou hyperpriestorového vysielania. Kým by dospel k výsledkom, ubehlo by priveľa času, situácia by sa dramaticky zmenila a jeho odpovede by nemali zmysel.“

„Prečo sa to nedá zjednodušiť?“ chcel vedieť Cleon.

„Vaša imperiálna výsosť...“ Seldon cítil, že imperátor je o to formálnejší, o čo viac sa mu nepáčia odpovede na jeho otázky, a zareagoval rovnako formálne. „Pozrite sa na to, ako vedci pracujú so subatómovými časticami. Tie existujú v nepredstaviteľne veľkých počtoch a každá sa pohybuje či vibruje náhodným a nepredvídateľným spôsobom, no ukázalo sa, že v tomto chaoze je obsiahnutý aj istý poriadok, takže sa naň dá uplatniť kvantová mechanika, ktorá zodpovie všetky otázky, ktoré si v tomto smere položíme. Pri štúdiu spoločnosti nepracujeme so subatómovými časticami, ale s ľuďmi, pri ktorých vstupuje do hry aj ich myseľ. Častice sa pohybujú bezmyšlienkovite, ľudia nie. Ak by sme mali okrem všetkých ostatných komplikácií zohľadniť aj najrôznejšie impulzy a postoje ľudskej mysle, výsledkom by bol nekonečne zložitý systém, na ktorého výpočty jednoducho nemáme dosť času.“

„Nemohli by aj varianty ľudskej mysle obsahovať nejaký skrytý poriadok?“

„Možno aj áno. Moje matematické analýzy naznačujú, že všetko musí stáť na nejakom základnom poriadku, aj keď navonok to vyzerať celkom chaoticky. Žiadna z nich však ani náznakom neukazuje, ako ten poriadok nájsť. Pozrime sa na to takto: Dvadsaťpäť miliónov svetov, každý s vlastnou charakteristikou a kultúrou, nielen individuálny, ale aj iný ako všetky ostatné. Každý s miliardou alebo aj viac obyvateľmi, čo znamená rovnaký počet individuálnych myslí, a každý nespočetnými spôsobmi a ich kombináciami reaguje na ďalšie a ovplyvňuje ich. Nech je psychohistorická analýza akokoľvek teoreticky možná, nedá sa využiť v žiadnom praktickom zmysle.“

„Čo myslíš pod slovom ‚psychohistorická‘?“

„Teoretické hodnotenie budúcich pravdepodobností. Dal som mu pracovný názov psychohistória.“

Imperátor sa nečakane zdvihol, prešiel do stredu miestnosti, potom sa vrátil a zastal pred Seldonom, ktorý ešte stále sedel.

„Vstaň!“ prikázal mu.

Hari sa postavil a zdvihol zrak k trocha vyššiemu imperátorovi. Mal čo robiť, aby ho hneď aj neodvrátil.

Cleon po chvíli pokračoval: „Tá tvoja psychohistória... Keby sa dala využiť aj v praxi, bola by veľmi šikovná, nemyslíš?“

„Nesmierne. O tom niet pochyb. Vedieť, čo nám chystá budúcnosť – hoci aj len vo veľmi všeobecnom a širokom ponímaní –, by nám mohlo slúžiť ako nádherný pomocník pri rozhodovaní. Také niečo ešte ľudstvo nikdy nemalo. Lenže, samozrejme...“ Nedopovedal to.

„Čo?“ tlačil naňho Cleon netrpezlivo.

„Nuž, povedal by som, že s výnimkou hrstky najdôležitejších ľudí by sa o výsledkoch psychohistorickej analýzy nesmel nik dozvedieť.“

„Nesmel?!“ zvolal imperátor prekvapene.

„Rozhodne. Dovoľte, aby som to vysvetlil. Ak sa uskutoční psychohistorická analýza a jej výsledky sa dostanú na verejnosť, okamžite sa tým zdeformujú rôzne emócie a reakcie ľudstva. Psychohistorická analýza založená na emóciách a reakciách v podobe, v akej boli bez poznania budúcnosti, stratí zmysel, vaša výsosť.“

Cleonovi sa rozžiarili oči a nahlas sa pritom zasmial. „Nádherné!“

Položil Seldonovi ruku na plece tak vehementne, až sa pod ňou Hari takmer zatackal.

„Ty to nevidíš, človeče?“ opýtal sa ho. „Ty to nechápeš? Veď práve na to si vhodný! Nemusíš predpovedať budúcnosť. Stačí si nejakú dobrú, užitočnú vybrať a sformulovať svoje predpovede tak, aby následné emócie a reakcie viedli práve k nej. Radšej vytvárať dobrú budúcnosť, ako predpovedať zlé.“

Seldon sa zamračil. „Chápem, ako to vaša výsosť myslí, ale to je rovnako nemožné.“

„Nemožné?“

„Alebo aspoň nepraktické. Vaša výsosť to nevidí? Ak nemôžete začať s ľudskými emóciami a reakciami na predpoveď budúcnosti, ktorú prinesú, nemôžete to spraviť ani naopak. Nemôžete začať s budúcnosťou a predpovedať, ktoré ľudské emócie a reakcie k nej povedú.“

Cleon nespokojne stisol pery. „Ale čo tá tvoja téza? Tak tomu hovoríš, nie? Téza. Načo nám potom je?“

„Je to len matematická demonštrácia. Jej pointa je zaujímavá pre matematikov, ale nikdy mi nenapadlo snažiť sa nejakú ju využiť aj v praxi.“

„To je však odporné!“ zvolal imperátor nahnevane.

Seldon iba nepatrne mykol plecóm. Viac ako kedykoľvek predtým ľutoval, že s tou tézou vôbec prišiel. Čo s ním bude, ak imperátor dôjde k záveru, že z neho urobil hlupáka?